

Paikkatietoasiain neuvottelukunnan toimikauden 2022–2025 9. kokous

Aika: torstai 29.8.2024 klo 12–14
Paikka: Teams

Neuvottelukunnan 9. kokous

Tiedotusasia (T)
Keskusteluasia (K)
Päätösasia (P)

Osallistujat:

Puheenjohtaja

Karjalainen Mika, maa- ja metsätalousministeriö

Neuvottelukunnan jäsenet

Björklund Satu, ympäristöministeriö (Ruusa Degermanin sijaisena)
Dag Ari-Pekka, sisäministeriö
Grönholm Marko, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, sosiaali- ja terveysministeriön nimeämä
Havumäki Hanna, puolustusministeriö
Kahra Antti, Geologian tutkimuskeskus
Kostamo Miika, GeoForum ry
Käyhkö Nina, Turun yliopisto, FIUGINET:n edustajana
Laaksonen Heli, Maanmittauslaitos
Laine Yki, Suomen ympäristökeskus
Pesu Matti, Väylävirasto
Reini Jari, Maanmittauslaitos
Salonen Teemu, Porin kaupunki, kuntien ja Kuntaliiton nimeämänä
Tammisto Rina, Tilastokeskus
Tenhunen Petri, Digi- ja väestötietovirasto
Tolonen Satu, työ- ja elinkeinoministeriö
Visa Mikko, Ilmatieteen laitos (Tarja Riihisaaren sijaisena)
von Wehrt Mike, FLIC:in edustaja

Kutsutut asiantuntijat

Huotari Maarit, valtiovarainministeriö

Poissa

Aalto Sami, valtiovarainministeriö
Paavola Tomi, liikenne- ja viestintäministeriö

Sihteeri

Lena Hallin-Pihlatie, Maanmittauslaitos

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Mika Karjalainen avasi kokouksen. Asialista hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (P)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Tilastojen ja paikkatietojen integrointiverkosto (T/K)

Rina Tammisto Tilastokeskuksesta kertoi tilastojen ja paikkatietojen integrointiverkostosta. Se on vuonna 2021 perustettu yhteistyöfoorumi, jonka tavoitteena on edistää tilastojen ja paikkatietojen yhteentoimivuutta, alan yhteistyötä ja tiedonkulkua. Mukana on noin 80 henkilöä lähes 30 valtion virastosta, korkeakoulusta, kunnasta, ministeriöstä ja yrityksestä. Maanmittauslaitos, Tilastokeskus ja Suomen ympäristökeskus koordinoivat verkoston työtä. Rina Tammisto toimii verkoston varapuheenjohtajana.

Verkostotyötä tehdään viidessä eri teematyöryhmässä eri aihealueiden ympärillä, kuten tekoäly ja historialliset paikkatiedot.

Verkosto tekee yhteistyötä EU-rahoitusta saaneessa Paikkatiedot Suomen tilastotuotannossa (GSFI) -projektissa (2/2024–1/2025). Projektin lähtökohtana on YK:N Global Statistical Geospatial Framework, jonka avulla analysoidaan tilastojen ja paikkatiedon integraation tilaa Suomessa ja tehdään ehdotuksia käytännön toimenpiteiksi. Hankkeen aikana luodaan Pienaluejakojen kansallinen malli, [sanasto](#) ja tiekartta.

Verkosto pitää avoimen *Paikka yhdistää – sijaintiälyä tilastoihin ja aluejakojen uusi aika* -nimisen seminaarin GeoForum Summit -tapahtumassa 8.10. Myös verkoston yleiskokoukset 3.9. ja 14.11. ovat kaikille avoimia.

Esityksen jälkeisissä keskusteluissa kävi ilmi, että Sanastokeskus on ollut sanastotyössä mukana ja että työssä on huomioitu olemassa olevia sanastoja ja käsitteiden määritelmiä. Tuotiin myös esiin, että GeoForum ry ylläpitää kokoomasivut paikkatietoalaan liittyvistä [sanastoista](#) ja [suosituksista](#). Sivuilla on mm. JHS-suositukset, joita ei enää ylläpidetä. Sovittiin, että Rina tulee myöhemmin pitämään toisen esityksen PATINELLE, jonka aiheena on tiekarttaan toimenpide-ehdotuksineen.

4. Tour de table (T)

Puheenjohtaja Mika Karjalainen kertoi, että maa- ja metsätalousministeriöissä on käynnissä strategia-työtä. Ministeriö uusii oman strategiansa ja on laatimassa peruspaikkatietojen strategiaa yhdessä sidosryhmien kanssa. Hän kertoi myös, että maa- ja metsätalousministeriö on käynnistänyt jatkotyön paikkatietojen riskiarviotyöryhmän työn jatkeeksi. Työ koskee maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaa.

Antti Kahra kertoi, että paikkatietoasioiden sisäinen organisaatio muuttuu hieman 1.9. alkaen Geologian tutkimuskeskuksessa, jolloin paikkatietoasiat siirtyvät Tietoratkaisut-yksikköön. Lisäksi GTK:n kehittämisohjelma on käynnissä.

Satu Björklund ympäristöministeriöstä kertoi, että [Katja-asetus astui voimaan 11.6](#), ja että käynnissä olevan kumppanitestauksen perusteella tehdään siihen tarvittaessa muutoksia. Lisäksi hän toi esiin, että rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettu laki muutetaan loppuvuonna viranomaisten välisen tiedonvaihdon turvaamiseksi ja että Kaavaselostuksen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tietomalleihin liittyen on auki [Ota kantaa -kysely](#).

Rina Tammisto Tilastokeskuksesta kertoi, että UNECE:n tilastojen ja paikkatietojen standardien käytön edistämistyön [loppuraportti](#) on julkaistu. Suositukset lyhyesti tässä:

- Paranna yhteistyötä ja tee yhteistyötä verkostojen ja virallisten rakenteiden kautta
- Tue standardien kehittämistä ja käyttöönottoa
- Kehitä kansallisia tiekarttoja standardeihin perustuvaa tietojen integrointia varten
- Vahvista tiedon ja teknologian infrastruktuureja sekä tiedonhallintakäytäntöjä
- Tunnista osaamisvajeet ja kehitä henkilöstön osaamista tukemaan integraatiotyönkulkua koko tietojen elinkaaren ajan.

Lisäksi hän sanoi myös, että parhaimmillaan pohditaan mihin säästötoimenpiteisiin pitäisi paikkatietojen osalta budjettileikkausten vuoksi ryhtyä.

Heli Laaksonen Maanmittauslaitokselta kertoi, että kansallinen tiedonkeruu on saatu maaliin (ilmakuvat, keilat). Tänä kesänä oli hyvät sääolosuhteet, mutta GNSS-häirintä oli joillakin alueilla haasteena. Lisätietoa [Tuotannon tilannekartta -palvelusta](#).

Teemu Salonen Porin kaupungilta sanoi, että kunnilla on taloushuolia ja että kunnille on epäselvää mitä muutoksia RYHTI käytännössä tuo tullessaan. Hän toi myös esiin, että kuntanäkökulma on tärkeä menossa olevassa kansallisen tietosuojasäännöksen ja lunastuslain uudistuksessa.

Ari-Pekka Dag sisäministeriöstä kertoi, että Poliisin IT-hallinnon paikkatietoratkaisu on kilpailutettu ja että hallinnonala päivittää lähdeaineistojaan myös Norjan ja Ruotsin alueelta Maanmittauslaitoksen tukemana.

5. GeoForum ry:n kuulumiset (T/K)

GeoForum ry:n toiminnanjohtaja Miika Kostamo kertoi, että GeoForum järjestää FLICin kanssa 11.9. [Paikkatietojen turvallisuusseminaarin](#) Maria 01 kampuksella Helsingissä.

Syksyn päätapahtuma eli GeoForum Summit pidetään 7.-8.10 Dipolissa, Espoossa. [Ohjelma](#) on tänä vuonna osallistujille maksuton. Ilmoittautuneita on yhteistyökumppaneineen noin 300 henkeä. Tilat on mitoitettu 1000 kävijöille, joten tilaisuutta kannattaa vielä mainostaa.

Kostamo kertoi myös kuulumiset sijaintitietoon keskittyvästä osaamiskeskuksesta eli Location Innovation Hub:ista (LIH). Osaamiskeskuksen ensimmäiset 18 kuukautta on takana. Sinä aikana yli 1300 henkilöä on osallistunut keskuksen tapahtumiin. Hankkeen kaikki palvelut ovat ilmaiseksi käytettävissä pienille ja keskisuurille yrityksille sekä julkisille organisaatioille EU-alueella. Palveluita tarjoaa 37 tahoa. Miika mainosti lisäksi keskuksen alkusyksyn tapahtumia.

6. Paikkatietojen kansallinen riskiarvio (T/K)

Maarit Huotari valtiovarainministeriöstä kertoi Paikkatiedon kansallinen riskiarvio -työryhmän työn tuloksista. Hän toimi viime syksyn ja kevään (1.9.2023-31.5.2024) kyseisen työryhmän puheenjohtajana. Työryhmä laati yleisen kansallisen paikkatiedon riskiarvion. Julkinen versio siitä löytyy [hankeikkunasta](#).

Työryhmän tehtävänä oli laatia paikkatietoja koskeva kansallinen riskiarvio ja toimintamalli paikkatietojen käsittelyyn. Riskiarvion kohteena oli avoimesti saatavilla oleva tieto ja/tai muuten julkinen tieto. Työryhmä loi paikkatietoa ja sen riskejä koskevaa tilannekuvaa. Lisäksi ryhmä suoritti riskiarviointiharjoituksen. Prosessin aikana ryhmä huomasi, että on erittäin haastavaa kehittää kaiken kattavaa menetelmää.

Eesityksessään Maarit keskittyi johtopäätöksiin ja nostoihin. Hän sanoi, että tietyillä avoimilla paikkatiedoilla voi olla mahdollisesti merkittävä välillinen vaikutus uhkien toteutumiseen tai seurauksiin ja että

muuttunut turvallisuusympäristö edellyttää avoimuuden uudelleentarkastelua myös jo avattujen aiheistojen osalta. Viranomaisten pitäisi tässä tunnistaa vastuunsa. Vaikka arviointi on tarpeen tehdä ta-pauskohtaisesti, on myös nähty tarve yhteistyölle, koordinoinnille, keskusteluille ja linjauksille. Siksi työtä aiotaan jatkaa mm. hallitusohjelmaan kirjatun kriittisen infrastruktuurin tietojen avoimuuden uudelleenarvioimiseen liittyen.

Puheenvuoro herätti paljon keskustelua muun muassa organisaatioiden vastuurakenteiden uudistamistarpeesta ja tarpeesta arvioinnissa huomioida myös yksityisen sektorin ja globaalisten toimijoiden tietolähteitä. PATINEn edustajat pitivät tarpeellisena, että työtä jatketaan.

7. INSPIRE-toimeenpano (T/K/P)

Jari Reini Maanmittauslaitokselta kertoi lyhyesti 13.9. pidettävän MIG-T-kokouksen sisällöstä. Aiheena on avoimen datan yhteisön kanssa laadittu GeoDCAT-AP 3.0.0 metatietoprofiili, joka on kommentoitavana 30.9. asti. Syyskuussa julkaistaan uusi versio validointipalvelusta, jonka testejä käytetään joulukuussa vuoden 2024 INSPIRE-seurannassa.

Hän sanoi myös, että Maanmittauslaitoksen ylläpitämän [Luettelopalvelun](#) tulevaisuus on auki. Maanmittauslaitos saattaa luopua sen ylläpidolla ja kehottaa palvelun käyttäjiä siirtymään [Suomi.fi koodistot](#)-palvelun käyttöön. Se on toiminnallisuuksiltaan samanlainen palvelu ja sisältää paikkatietokentän lisäksi laajasti yhteiskunnan eri koodistoja.

Digital Europe Program (DIGITAL) -ohjelman julkinen [väliarviointi](#) on käynnissä 20.9.2024 asti.

8. Muut asiat (T/K)

Jari Reini kertoi, että Maanmittauslaitos ottaa monivaiheisen tunnistautumisen käyttöön Teams-työtilojen osalta 30.9.

Mika Karjalainen kertoi, että Kansallinen avaruusstrategia 2024–2030 on lausuntapyyntökierroksella lausuntopalvelu.fi -palvelussa 31.8.2024 asti.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään torstaina 28.11. klo 9–11.